

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

за півні рік . . . . . 20 кор.
за шість року . . . . . 10 кор.
за чверть року . . . . . 5 кор.
за місяць . . . . . 170 кор.

За границю

за півні рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
за шість року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш мидоста і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунжий). Експедиция місцова в Агенції Соколовського в насала Гавсмана.

Руслан не звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламации неопечатани вільні від порта. — Оголошєня звычайні приймають ся по шій 20 с. від стрічки, а в «Надєслані» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні дописи по 31 с. від стрічки.

Гроза македонської ворохобні.

(X) Від якогось часу надходять тривожні вісті про внутрішнє положєнє в Македонії. Так з урядової, як і з приватної сторони починають щораз більше побоювати ся, що там годі буде вже довше удержати лад і спокій. Вправді звычайно пояснювано ці прояви в Македонії тим способом, що кожного року з весною починає ся там усе живіший рух, однак опісля все там втихомирювало ся, коли європейські держави, іменно Австрія і Росія поступали супроти того руху згідно, а Туреччина рішучо.

Але сего року відносини тамошні уложили ся зовсім інакше. Македонські комітети почали живіше рухати ся, побачивши з одного боку ровярєнє серед македонського населєня, а з другого боку невдоволенє держав задля хитрого крутіїства Туреччини. Комітети числять супроти того на більшу поміч македонського населєня, а держави роздратовані крутіїством турецької дипломатії і знеохочєні нею, полишають Туреччину єї власній долі. Чи держави дійсно так зробиють, як сего сподівають ся македонські комітети, можна що найменше сумнівати ся. На всякий спосіб держави вельми невдоволені, що Туреччина зволікає з рішучим виконанєм вимаганих європейською дипломатією внутрішних реформ, котрим єдино треба приписати, що в Македонії та й на цілєм Балканьскім півострові не розпочала ся грізна війна. Се невдоволенє заявляли європейські держави зовсім виразно Туреччині і то кожним разом із що раз більшою рішучістю. Сим досягнуто бодай один успіх: султан показав ся податливійшим супроти оправ-

даних домагань Болгар і надав їм, котрим позволив вернуть виходцям до Адринопольського влітєту і приказав по людськи обходити ся з розкайними повстанцями. Як відомо, були се найважнійші домаганя Болгар, а дотеперішнє нехтованє сих домагань роздратовувало вельми Болгар супроти Туреччини. Сей конєчний зворот султана показав ся немислєчим, бо супроти прискороного воєнного уоружєня Болгарії положєнє ставало щораз грізнійшим. До сего звороту причинило ся також безнастаннє змаганє Болгар, щоби із Сербами порозуміти ся і усунути розлад викликаний між сими двома державами необачним дневникарством.

Вість про сєй зворот султана, котрий наостанку дійшов до зрозуміння небезпечности, можна вважати відрадною проявою. Однакє при тим не треба забувати, що дорога від протитурецького настрою між Болгарами до приїзду є що найменше так далека, як у Турків від їх обіцянки до сповнєня єї. А до того євм зворотом султана ще не усунєно всіх трудностей теперішнього положєня. Справи в Македонії вельми попутали ся а іменно наслідком крутої, вельми небезпечної політики турецької. Сим разом не лиха администрация урядників, але споря поміж народностями причиняють ся до погіршєня положєня і доводять до переконаня, що по Туреччині годі сподівати ся справедливої поправи відносин. Национальна боротьба одних проти других що раз більше розятрує ся, а Македонії доходить до того погляду, що Туреччина навмисне єю боротьбу розогнює, щоби тим способом ослабити свого противника. Тимчасом Туреччина вельми помиляє ся в своїх заходах. Навпаки, нещаснє населєнє, поба-

чивши, що на дармо сподіває ся охорони від Туреччини, прийме з отвертими раменами вислаників революційних комітетів і всіми силами буде пособляти революції, щоби тим способом довести раз справу до кінця. Як небудь рішчялаб ся та справа, думають Македонці, що край їх не попав би знов у руки Туреччини. Європейські держави будуть отже приневолені ще з більшою рішчюстю напирати на Туреччину і вимусити від неї поправу відносин, позаяк Туреччина сама своїм крутіїством спричинила проволочку в переведєнє реформ і довела до неможливих відносин. Сей напір зможуть однак держави виконати з успіхом лише оружною силою, а що Росія тепер занята на двох фронтах, то задача ся припаде конєчно Австрії. На всякий спосіб стоїмо на передодї новї грізної ворохобні в Македонії, на грозу якої ми вже давнійше вказували.

Положенє в Росії.

Консерватизм автократизму.

Дивувати ся належить, чому властиво сам цар і єго кабарилє опирають ся конституції, виражаючи радше свою власну безпечність і житє соток горожан. Чи ж не практичійше для голови держави бути, попри своє відвчальнє правительствє, невідвчальною і осьвіченою особою, якої не досягають жадні закиди що до ієтнованя даних відносин — як се діє ся в конституційних державах? Чи ж не природним впливом нагромадженого віками огірчєня, недовірчivosti супротив уряду і невольности, було би наданє російським народам такого представительства, щоби через означєні органи ті бажаня і скарги могли бути внесенєві. А так ви-

Сильвестер Яричевський.

Задоволений чоловік.

Кельнер привіє пиво, ми — себ-то я і Малюк, руський робітник — штуркнули ся склянцями по чєсному галицькому обичаю, щоби вухо щось із того мало, що ми ємо.

За хвилину заволодів нами той настрій, який приходить звычайно тоді, коли стрітять ся два звыкомі і бажали би під свободну хвилину дещо взаїмо собі розповісти.

Ми не дармували, тутки сказатиб: не мовчали.

Якось прийшла чєрга на Малюка. Прийшло само собою.

—...А я вже тут над Дунаєм чотирь роки слюсарюю, — став говорити Малюк.

— Тепер я на залізницї. Добре їде, коби так дальше! А то вже годі було видержати в тій Галицї, не проти ночі згадуючи! Як ви були тому чять літ на прогульцї в нашім селї, тоді ще було як-так. Але потому — прийшли вибори, перекупство, різанина — чистий допуст Божий! Я не міг дивити ся на тоті порядки, на тих запродайників-хрунів, на цілу тоту господарку. Моїх братів — знаєте їх Миколу і Лєська — тягали і тягали то до староствах, то по

судах. І я не сидів спокійно. І мене розрухували.

Довго те тягнуло ся. На правду сказати — мені житє остогидло. Мені Бог дав якусь інакшу душу чи що таке. Явий я спокійний — знаєте мене, але там у дома під тоті часи я був такий, що був би пазив, різав, кулав ся у крові... А все за тоті странні порядки та за тоті порядки!...

Я така добре зробив — сам бачу тепер — що віддав братям свою частину тай гайда! у свїт. Щоб тільки дальше і дальше! Мені здавало ся, що моє серце пукне з люти і болю, коли там остану. І вонб справді втихомирло ся.

Ну, всеж то — препїнь якась дорога тай люди нові, звычай, мова — єсьо.

Я вибрав ся до Відня, бо чув нераз від робітників у Перемишлї, що в далеких дєсь там містах живють робучі люде далеко лїпше як у нас. Виборили собі які-такі права і сам люд мудрійший і більше чоловіколюбний, як наші панки-хлопогизив. Казали перемьські робітники, що от у Віднї то робітник — пан: м'ясо їсть, пиво вино пє, куда хоче вступить, всюди єго шанують, бо мусять шанувати. Я бачу, що вони привичаєли ся до робітника, бо якже таки інакше?

— Гей, гей — чи ти думав коли, Малюку зї села, де наші щєтинястї фрайцузи кажуть

равно в вікно „добрий день“ — а вєчером „добраніч“ — чи ти гадав, що будеш — як сам пизн — заїдати гуляш, пити пиво в такім палацу, в такій церковцї з позолочєними стовпами! Сидиш тутки розвернувшись при столї, прийде Німчик, скаже „Guten Morgen!“ або яке инше делікатнє слово і тоді доперва сїдає до стола. Кельнери в чорних підтягх кацабайках відскакують коло тебе, як молоді антипки — а кожний до тебе каже „Sie“ — а не „ти“ або „носунь єс, хлопе, пшеде відїти, же пан їдзе!“

Добре ту нашим людам, їх ту хвалить, бо до роботи витрєвали. А робота на правду, не тяжка. Я в селї робив потроха ковальство, а коли ту приїхав, знайшов собі роботу при будові, а потому, розглянувши ся добре, роботу в слюсаря, грубшу роботу, але все таки роботу. По німєцки то якось ще у войську пробував и отвирати рот, а тут — то вже і говорити пускав ся. Тепер, як здорові чутє, говорю так, як відєньський робітник. В роботї, при залізницї навчив ся ще лїпше.

Але от що до мене було чїпило ся; не згадаєте, хоч як. От — знаєте, я вже старійший собі парубок був у себе дома, а ту на чужинї нараз так банно якось стало за тим, що чоловік своєї сїмі не має. Час прийшов, бачите, а якже!

Найвши ся, напивши ся — давай, женити ся! — повідують. Таки оно й так. Чоловік ніко-

ступують як самозванці речники суспільности учителі, які зіхали ся на фахову конференцію, лікарі, техніка, і інтелігенція, зібрана в клубах, огнищем в звичайний час є зелений столик, робітничі товариства для ширеня поборности і підмоги, вкінці одиниці, як о. Гапон, Горкий і їм подібні. Коли не має ніхто легального мандату виступати в імені загалу, то кождий може собі узурповати сей мандат, хто тільки має досить енергії та детермінації. Єще може найповажнішою з них була депутація видавців петербурських дневників з Суворином, ред. «Нового Времени» на чолі, яка явила ся у міністра внутрішних справ кн. Свят. полка-Мірского. Суворин, який був речником депутації, сказав:

«Єще сям разом військо могло побідити, але коли би знайшло ся 5 відважних людей, котрі уконституовали би ся яко провізоричне правительство, то ті заворушеня інакше скінчили би ся. Доцерна тепер розумію історію Дмитрія Самозванця. Бачу, що нарід в тяжких хвилях впадає в обнятя кождого провідника, котрий має енергію». Далше зазначив Суворин, що окрім царского правительства, є в Росії підземне правительство чиновниче, котре самовільно гнетє народ і доводить до розпуки. Виною сего підземного правительства є слабість, яку сильна Росія випазала в слабим Яваном. Давить ся дану царем свободу преси, против царскої волі віддало ся пресу під цензуру. Як довго, такий стан не буде знесений, так довго не може бути бесіди о спокою в суспільности. До кровавих подій недільних було би не прийшло, якби військо не стріяло до безборонної товпи і якби преса була могла свобідно просвічувати масу. Для того представителі преси просять Мірского, щоби предложив цареві їх просьбу і представив єму, що одиноким виходом з теперішного положеня є скликанє національного збору і свобода преси. Мірський відповів, що першим услівм, заки значє ся говорити о реформах, є правєренє спокою. Події послїдних днів унеможливили поки що дальшу працю над реформами. Запевнив представителів преси, що до нарад комітету міністрів в справі реформи пресового закопа будуть допущені також представителі преси і літератури. Що до національного збору, міністер відповів коротко: «О реформах не можна говорити так довго, як довго війна з Яваном не скінчить ся побїдою Росії». В довірочній розмові Мірський заявив, що тепер неможливе навіть знесенє поліційної цензури, але она буде коротко тревати, бо урядники тепер мусять знати, що дневники пишуть.

Страйковий рух.

Тренов, новий генерал-губернатор Петербурга, а ще більше голод і зимно серед люті зяви, загнали скоро назад робітників до фабрик

надневскої столиці. За те по других містах Росії страйковий рух змагає ся, або доперва зачинає ся. В Москві страйк змагає ся, але підпризмці є надзвичайно уступчиві супротив робітників, так що подекуди они не мають причина для виводження служби. Однак під терором страйкуючих, робітники застановляють працю майже у всіх фабриках. Городоначальник видав відозву до робітників, яка прирікає розслїдження і заспокоєнє робітничих жадань, але аж після повороту до праці. В деяких фабриках робітники дійсно повернули до праці. — В Саратові страйк триває дальше. — В Києві підготовлює ся вибух страйку на найближші дні. — В Ридзі шпиталі виказують 29 мужчин і 2 жєнщини убитими, а 36 ранених. З вояків 8 є ранених револьверовими кульми. — В Варшаві, мiamo противіляня польських, патріотичних кругів, соціалісти похпали робітників до страйку. Єще вчера петерб. телегр. агенция донесла, що страйк в Варшаві розширяє ся, але всюди панує супокій. Однак вже в ночи надїшли телеграми до кравіського Счау, з яких виходить, що вчера устроїли варшавські соціалісти демонстрацію, закінчену пєпалкою з війском. Двох людей було убитих, двох ранених. З другої денєші виходить, що страйк прийав розміри генерального, а розрухи мали грізний характер. Війско застрілило 4 робітників. На нияї заповіджені демонстраційні походи. Знов до Now. Reform и доносять, що велика робітничая демонстрация в Варшаві відбуде ся нині в суботу 28. с. м. Заряди фабрик починили великі уступки робітникам, однак се не здержити їх від удїлу в страйку і демонстрації. До Варшави сироваджено полк донських козаків з Кельців — Лодзі і оголошено також генеральний страйк.

Вибори на Угорщині.

До 6. год. вечером був звїсний вибір з 366 округів. Вибраних було ліберальних кандидатів 143, Кошутівців 147, ліберальних диссидентів 24, Банфістів 10, людовців 23, диких 4, народовців 5, а в 10 округах прийде до тіснїшого вибору. Ліберали зискали мандати в 24 нових округах, а стратили в 80, дисиденти зискали 9 і стратили 9, Кошутівці зискали 58 а стратили 12, людовці зискали 8 а стратили 2, Банфісти зискали 7 а стратили 2, дики зискали 9 а стратили 3, народовці зискали 5 і стратили 5. Межи вибраними находить ся також гр. Юлій Андраші. Вислїд виборів випав на некористь теперішного правительства на Угорщині. Ліберальна партия, піддержуюча гр. Тісу, виїде зменшена числом і дискредитована морально з виборчої борби, яка становила немов потверженє вотум довіря широкого загалу угорского народа. Загално побоюють ся, що в наслідок такого результату стануть заквєстїоновані у відношеню до Австрії: угода і торговельні трактати. Припускають, що Тіса уступить, а правліне по нїм перейме гр. Юлій Андраші, який може також числити на попереке ліберального сторонництва. За уступетва на народнім поли позискає для себе також часть Кошутівців. W. Allg. Ztg. наводить розмову одного зі своїх редакторів з гр. Апонім, який заявив, що вислїд виборів перейшов єго найсмілійшіє ожданя. З того вадко, що опозиция і обструкция змїцнили народну силу. Про будучність висказав ся Апоні з великою резервою, заявляючи, що тепер належить до правительства зробити перший крок, се значилоб — уступити. Кошут і Польові висказували ся також з великою резервою, але зазначили, що після такого погрому правительства, ситуация не дасть ся вяснити без покликания Андрашого до керми правліня.

Сей самий дневник оголошує розмову з не названим, визначним мужем стану на Угорщині, який зазначив, що наслідком вислїду ождїшних виборів буде: 1) цловий роздїл межі Австрєю а Угорщиною, 2) недовершенє торговельного трактату, 3) зновленє сирави угорскої команди. Що до австро-угорскої угоди, то сей політик є перєсвідчений, що така угода, яку умовили між собою др. Кербер і Сель, не дасть удержити ся, а так само она не буде могла довершити ся на підставі §. 14. Без кошутівского сторонництва нині сеї угоди не можливо ухвалити в угорским соїмі, а кошутівске сторонництво заввило в соїмі торжественно, що не признає §. 14.

З державної ради.

З дневного порядку приступлено вчера до дискусїї над справозданєм до бюджетової комісії про запомоги з причини елементарних нещастя. Після референта комісії заняв голос пос. Гібеш, який в імені соціалістів заявив, що будуть голосувати за предложєнем, хотїй в нїм не узгляднено рільних робітників. Пос. Пешка висказує надїю доброго поалагодженя заомогових справ, вказує на неурожай в судетєких краях, жадає помиреня запомогової акції на всі економічні інтерєси і вкінці ставить резолюцію о як найскорше предложєнє цлової тарифи.

Пос. Кеніг представляє велич шкід від посухи в Чехах, яку оцінено в самій чєській части краю на 251 мїліонів і тому жадає крім 15½ мїліонового кредиту, ухвалити єще окремих 4½ мїліона для тих околиць в Чехах. Також вносять резолюцію, щоби єще р. 1872 з причини повєли громадам і повітам удїлені позички, а не звернені єще дотепер, — відписано їм цілковито. Пос. Новак жалує ся, що єго виборчий округ не обнятий листєю запомог і просить узгляднити єго.

ни не терпів такої бїди, яка по людях ходить, не голодував ніколи, а ту таки єще лїпше, бо їда і трунок дуже ладні. Але менше о те. Вже і грошки є: близько два леви денно — се не шутка! Наскладало ся дєщо. Але як виїдєш вечером з роботи, заїдєш дєщо попоїсти з рєставрацію, а потому вступиш у свою хату, тоді доперва пізнаєш, що то — самота! Мєшкаю в бїднїйших людях, маю ліжку в передпокою. Я верну в хату вечером, они вже сплять, бо рано на роботу треба. Також робітники. От єде чоловік собі на краю ліжка — в темноті, а ту думка наче тоті пташки прилітають. Одна за другою, одна за другою. То сумна, то весєла. Скачуть вони, танцюють. Згадає ся рідна стрїха, рідня, братя, замужна сєстра, небїцки батьки... Потому і те, що от вернути-б, вернути-б до хати, а не волокитою жити між чужими. А тут приходить знову щось таке, неначе обмерзїне і так нїби голосно до тебе кричить: де хочєш, до дому неволї?... І я відганяю тоту гадку, що радить вернути до краю... А потому приходить инше на голову: ти сам, одинокий на чужині. Яка тобі ту розкїш? Вернеш до дому, нї тебе кому привитати, нї заговорити ласкавим словом нї обтерти вугляної порохини на твоїм чолі... Ти сам...

Знаєте, мене такий дивний, дитинний жалє нераз брав, така нудота онадала і така туга обгортала, що я собі постановив конечно випу-

кати якусь дївчину ї оженити ся. Вірте мені! Але тільки руску дївчину, щоби мене розумїла не тільки словом, але і чутєм, бо руске серце — руске чутє. Такого чутя не заступить чоловікови ніхто на сьвітї...

Незадовго став я ходити до рускої церкви, пізнав ся з рускими робітниками і студентами. На серцц стало весєло. В церкві побачив пару дївчат-Русинок.

Пішов я раз до товариства на вечерницї та на свою бїду пішов. Я маю дуже мєгке серце, а на чужині то воно вже чистє масло. На тих вечерницях танцювали. Було дївчат богато, та одна мені дуже впала в око. Я почув у собі охоту оженити ся з нею. Прошу вас, не сьмійте ся, бо з неї була би на правду гарна для мене жїнка: здорова, чорнобрива, весєла, більше груба як товка, вбрана порядно, на руках перстїнці. А до того додаймо і те, що зівсїм чисто говорила по руски. Се з якоїсь лїпшої парафїї — кажу собі в духу і присуваю ся до неї, хоч я не все сьміливий. Вона розмовляла зі мною довго, пила пиво, я сам дві склянки заплатив їй, сьміяла ся весєло. Я був на радощах. До того мені ще подобало ся те, щої не кидала ся жадному з хлопців на руки, так як инші, була до всїв дуже звичайна. Се мусїло подобати ся. Оно мене занєпокоїло, а власне то, що все попасала очима на двері, коли тільки відчинили ся. Когось вижидє, перелетїло в мене через голову.

Побачимо. Дєсь коло девятої надїшов молодий панок. Вона зачервонїла ся. До него прибігло втати ся богато робітників і декї дївчата. Побїгла моя вибрана жїнка і — як я бачив — витала ся дуже сердєчно. Через цілий вечер вона видїла тільки єго, а я через цілий вечер був лихий то на неї, то на себе, то на свою охоту до жєнїтьби...

Сказали мені дївчата — я питав їх — що се вона в нїм залюблена і гадає, що він з нею колись оженить ся. Він казали, студент чи може і урядник який. Так они розповїдали. Пізнійше я довідав ся докладно і про него і про неї і тепер знаю ся з ними добре і ціла річ мені виявила ся... Та сумно було мені одно, що не мїг я мати надїї на неї.

Час — то чудєсний лікар. Він мене вилїчив з тої любови, чи як там сказати. Але видко — я вродив ся з хоровитим серцем: воно знайшло собі знову бїду...

Співаємо раз в товаристрі «І шумить і гудє» — так співаємо, що аж нїмєцкі патрони на стїнах тішать ся до нас! А найліпше витягала голосом білолиця Кася, родом з Буковини. Дєсь вона ту зайшла небога. Гарна дївчина, що хоть води до неї напїти ся!... Співаємо, співає і Кася «а хтож мене молодю до домоньку заведе» — а я кажу їй півголосом: я заведу! Глянула на мене тай в сьміх. Хі, хі, хі, — тай хі, хі, хі! Ви... Я! кажу. Не знати! каже вона

Пос. Форманек вступає за своїм округом. Пос. Поточек промовляє за західною Галичиною і жадає скорой помочи, однак в натураліях а не в готівці.

Пос. Пацак представив своє наглядче внесене, щоби в виду послідних велізничих нещастя правительство зарядило ревизию всіх трас так державних, як і приватних велізниць щоби такі ревизії відбувалися періодично, та щоби справозданє про послідні події предложити як найскорше парламентові. Міністер велізниць Віте відповів, що заряджено як найострійше слідство і вислано на місце катастрофи двох анатоків, уходячих за поваги в області велізничих доріг. Причиною нещастя мало бути се, що шина пукла в наслідок сильних морозів. Вікци міністер висказує готовість предложити палати всякі внясення.

Наглядче внесенє і само внесенє прийнято одностайно і передано справу велізничій комісії. Вікци передано еще комісіям два правительственні предложення що до рефундованя сум, виданих на запомоги та програми инвестиційних будівель при велізницях, після чого замкнено засіданє о год 5 попол. Слдуоче засіданє в понеділок о год 2 пополудня.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вл. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залегlostий та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Поклон оковам св. Петра; римо-кат. Франца Салзана. — В понеділок: руско-кат. Антонія Вел.; римо-кат. Мартина.

— **Фестин львівського „Сокола“ на „Морській Оці“** відбуде ся завтра в неділю при музичі. Початок о 3 год по полудня. Вступ 40 і 30 с.

— **Руске Товариство педагогічне** пригадає П.Т. Членом у Львові і на провінції, що дорічні загальні збори відбудуть ся дня 2. лютого 1905 о год 9¹/₂ рано в V класі (III поверх) рускої гімназії у Львові. Збори попередить служба Божя за померлих членів в Успенській церкві о год 8¹/₂ рано, підчас котрої буде співати хор бурси Товариства. — Порядком дневний зборів отсей: 1) Відкрите зборів головою Товариства. 2) Іменованє почетних членів 3) Звіт секретара. 4) Звіт касовий і видавничств Товариства. 5) Звіт контрольной комісії. 6) Вибір голови і Виділу. 7) Вибір комісії контрольной. 8) Відчит д-ра С. Рудницького про географію, її завданя і методи. 9) Внесенє Виділу і членів. — Головний Виділ просять о численну участь в зборах. Учителі, що подальше мешкають, можуть жадати звороту коштів. За Виділ: *І. Чапельський*, голова; *Др. Вол. Левіцький*, секретар.

Я на те: Козак мовчить, а все знає, козак домів поведе! А вона каже: вже такой знайде ся, не треба й козаків!

Мене мов вугльом-жаром обсіпан. Такий ветид при столі, при людях! А до того від тої, що так мені подобала ся! Але щастє, що при столі ніхто на такі слова не вважає; всьо за жарт тай вже! Так і ту було...

Знаєте, що я задоволений, що з нею не зайшов дальше, бо потому довідав ся, що вона ціла не варта за мій мизийний палець! Чувте? Таке вам зільєнко! Хто може знати всіх людей у таким місці, навіть хотьби своїх!

Але тепер инша історія. Ту вже пішло не на жарти!... Але вишаймо ще одну...

Нині неділя — святкувати годять ся.

Ви знаєте, що я тепер не самий вже? Я жонатий. Так, ніби жонатий а ніби ще ні. Діти в мене ще не плачуть.

Се стало ся чудом-дивом.

Раз вечером вертаю з роботи до дому. Перед каменицею, в котрій я мешкав, заїхав віз ратушкової стації. Ов, комусь остоглядо жити в таким ладнім Відні, гадаю. Бачу, аж ту на пів вносять, на пів провадять під руки якусь жінку. Глишнув — знакома! Куховарка з першого поверха. Бідачка що їй таке? гадаю. В хаті розповіли мені, що вона отруїла ся головками сирничків. Отруїла ся, бо покинув єї наречений, з котрим знала ся три роки, чи навіть довше.

(Конець буде).

— **В справі виборів до міської ради Львова** відбуло ся в льокалі Народної Канцелярії в Ринку ч. 10 засіданє руского виборчого комітету. Рішено по довшій дискусії перевести дальшу кооптацию членів та вибрано комітет, який має зайняти ся урядженєм передвиборчих віч на передмістях Городецьким, Жовківським і Личаківським. Загальне віче всіх виборців-Русинів відбуде ся в середмістю в сали „Народного Дому“ дня 26. лютого н. ст. Вікци вибрано так звану комісію парламентарну до всіляких пересирив в справах виборчих, до якої увійшли пп. Василь Нагірний, др. Кость Левіцький і др. Евг. Левіцький. Засіданя повного комітету мають відбувати ся що п'ятниці о год 7 вечером в льокалі „Народної Канцелярії“ а дальші письменні повідомленя до членів комітету не будуть висилати ся.

— **3 Тернополя.** Загальні збори тов-а „Шкільна Поміч“ са. Николая будуть 14. лютого о 8 год. вечером в „Рускій Бесіді“.

— **3 Чорткова.** Загальні збори „Рускої Бесіди“ будуть дня 2. лютого о 7 год. до полудня.

— **3 Соколя.** Вечерниця з танцями в комнатах „Рускої Бесіди“ устроює академічна молодіж д. 1. лютого (в середу?!).

— **3 Перемишля.** Рязт з вокально-музикальними продукціями і танцями устроює „Товариство руских женщин“ дня 16. лютого о 7¹/₂ год. вечером. Стрій для пань вечерювий, для панів балевий. Вступ 3 К, родинний білет 10 К, льожа 12 К.

— **Пожарний „Сокол“ в Антонові,** чортківського повіта, засновано на статутах львівського „Сокола“. Ц. к. намісництво вже затвердило статут.

— **3 львівського університету.** Олоді відбула ся у львівським університеті додаткова іматрикуляція, до котрої приступило 100 слухачів зі всіх чотирох відділів. Тепер університетська статистика представляє ся ось як: богословський відділ числять 414 студентів, правничий 1418, філософський 988 і медичний 113, разом 2933, між ними женщин: на праві і госпітантка, на філософії 35 звичайних слухачок, 118 надзвичайних і 11 госпітанток. Крім того є 32 фармацевти і 1 фармацевтка. До народности пришло ся: 2116 Поляків, 792 Русинів, 12 Німців; 2 Чехів, 2 Румунів, 1 Словинець, 1 Маляр і 6 студентів інших народностей. Після реалій є: 1465 рим кат., 812 грек-кат., 15 вїрм-кат., 4 грек ортви, 13 евангеліки, 1018 моїсеєвого віроїса, 3 нашого віроісповіданя, 3 безконфесійних.

— **Зелізняць Львів-Стояній.** Заступника м. Львова жадали, аби вихідною точкою для велізниць до Стоянова був дворець на Підзамчу або шлях червоноєцької велізниць про 9. км., бо се причиною би ся до висунєня велізничово валу на Знесіно і усунєня рамни на жовківській улиці. Але міністерство велізниць на основі військової предлоги, заявило, що жаданє громади м. Львова не уясндить і вихідною точкою велізниць Львів-Стояній буде голівний дворець у Львові.

— **Красва рада шкільна** перенесла отсех учителів (лькві) Марію Соколовську з Новатина до Жидачева, Анастасию Грабовську з 2-кл. до 5-кл. школи в Заболотові, Івана Тоґана з Улазова до Нового Села, Івана Зеленевича з 2-кл. мін. школи до 2-кл. муж. школи в Клаю, Олену Склярівну з 2-кл. мін. до 2-кл. жін. школи в Клаю, Тимофея Перейму з Білявця до Рихвалду.

Красва рада шкільна організувала 1-класові школи в Зебравічці, сьвятинського округа і в Любачеві на присілку Гурче; перемінчила 1 кл. на 2-класові школи в Винограді, коломиїського округа і в Шулганівці, чортківського округа.

— **Переносини війська на полудне.** З Бродів доносять, що естаціонований там батальон стрільців одержав приказ перенести ся до Карців в Карявті.

— **Січовий процес в Коломії.** Першими з переслуханих свідків була жандарми. Жанд. Соха визнає, що був на заг. зборах „Січ“ в Полянках разом з жандармами Пушкою і Бурдою. Промови Соломіячука не чув добре. Бачив, як Сол. уставив Січовиків в чвірні і при голосі двох трубок машерував з ними на близьку полянку. Бачив також, як кошові інших Січій складали Соломіячукови рапорт. Чув, як обжал. Крамарук крикнув: „не дамо єго“, коли жандарм хотів арештувати Соломіячука. О. Попелєні жанд. Соха не приписує заслуги успокоєня товни. На питанє предсідателя свідок ствердив, що часто гостили ся жандарми у Гавучака, коли він був вїйтом. Другий жандарм Андр. Бурда памятає все, що Соломіячук говорив карігідного і визнає обтяжаючо. Сьвідок Валерий Галевич, Поляк, учитель в Довгополи, бачив похід „козаків“ з Перехресного на отворене коша в Полянках. Кошовий тої „Січ“, Танасійчук, здаючи рапорт кошовому Соломіячукови салютував тошрцем по військовою. Дальше визнає, що Соломіячук не говорив о урядниках яко науках, але що темнота остала Гуцулів як науки і тяжко з сіти вирвати ся. В Довгополи є від 12 літ і переконав ся, що Гуцулі є чесним, лагідним і працюючим народом. За той час не памятає ніодної бійки. Сьвід. Лука Істеревич,

судовий возний з Кут, Русин, доручував критичного дня судові письма в Полянках і покликів на поміч жандармів з Гриняви. В Кутах є від 16 літ, людей знає добре, та, каже, ніколи Гуцулі не були такі зарозумілі, як від коли стали „козаками“. Сьвідок Мих. Сапрянчук, член „Січ“ з Краснолії, прийшов до Полянок з січовою лентою, але на жаданє жандармів мусів єї сховати. Сьвідок видів, як Соломіячук роздавав ленти, як жандарм кричав і розмахував ся на Анну Гавучакову багнетом, і чув також, як Анна Г. кричала до жандармів: „шлік би вас трафив, спалісьте і лісьте в мой хаті, а тепер рабуєте“. Сьвід. жандарм Бронислав Пушка, незаприсяжений, бо не находить ся в дисциплінарнім слідстві, визнає некорисно для Соломіячука, а про вплив о. Попєля на Гуцулів висловлює ся вельми додатно.

— **Лихварські пауки.** Перед львівським судом карним почала ся вчера розправа проти жида Юлія Найбельта і товаришів, обжалованих о лихву. Жертвами тих пауків були академики, урядники, офіцири вишні і висші. З своїми клієнтами поводив ся Найбельт безглядно, хто не платив, того скаржив і фантував. Ув'язнений тепер від замітом шпіонажі підполковник-аудитор Гекайло позичав від Найбельта недовгий час. Раз взяв 1.100 К, а вексель виставив на 1.500 К Вікци, як Гекайло обчислив, за 1.100 К заплатив наслідком прольонгата 800 К проценту. Один поручник від гузарів позичив 7.700 К, а виставив вексель на 9.800 К, хоч вже наперед заплатив 440 К проценту. Молодий урядник звернув ся о позичку до фактора Гірна, який сидить на лаві обжалованих Гірна наравяв єму Найбельта, але сей замість готівки дав урядникови три срібні чаші і казав собі підписати вексель на 950 К. Ті чарки взяв Гірна на продаж і дав за них урядникови 700 К. Коли вексельний речинець трох місяців минув, а довжник заплатив лише 120 К, Найбельт заскажив єго до суду о цілх 950 К. Якомусь правникови, що потребував грошей, Найбельт дав макату, за котру взяв вексель на 400 К. Правник дав ту макату продати і взяв 130 К. По заплачено послугачеві 20 К за продаж макати, лишило ся єму 110 К, за яку мусів заплатити Найбельтові 400 К. Дальший примір лихварства: До фактора Менкеса, одного з обжалованих, прийшов практикант намісництва о позичку. Той порадив єму, аби у вказаних кушців взяв дивани, заплатив за них веклем, а опісля ті дивани заставив. Практикант взяв дійсно дивани і виставив на них вексель на 1.200 К. Менкес забрав сей час ті дивани і заставив їх за 300 К, з чого одержав факторново 20 К. По кількох тижнях зголосив ся у практиканта Найбельт і заявив, що дивани заставлені у него, та що мусить їх сейчас викупити. Справу полагоджено в той спосіб, що Найбельт доплатив 30 К і взяв дивани на власність, а практикант за 310 К мусів заплатити довг 1.200 К. Обжалували, розуміє ся, не почувують ся винними, але покритивши довжники зізнають, що алачені проценти їх руйнували. Вирок в тій справі запав вчера вечером: Юлія Найбельта засудив трибунал на п'ять місяців строго арешту і на 1000 К гривни (або 50 днів арешту). Лайб Менкес дістав два тижні арешту і 60 К гривну (або 3 дні арешту). Прочім чотирох обжалованих увільнено від вини і кари.

— **Дрібні вісті.** У Відні збанкрутовала на 5.000.000 К фірма Тодеско, одна з найбільших фірм конфекційних. — В Величчі застрілив ся артист-маляр Фердинанд Олесинський, в 45. році життя. — В Кривім коло Бережан згоріла народна школа, вартости 1.400 К; школа була обезпечена.

— **3 велізниць.** Після оголошеня заміщеного у Wiener Zeitung роздасть ся в дорозі оферт за загальним винагородженєм всякі роботи і достави потрібні до будови велізниць льокальної Росбах-Адорф від км. 14¹/₂ до км. 25¹/₂. Оферти належить вносити найдальше до 15. лютого 1905 — 12. години в полудне до ц. к. Дирекції будови велізниць у Відні VI, Gumpendorferstrasse 10. Услівя будови можна переглянути в згаданій ц. к. Дирекції.

В салоні штук Латура при п. св. Духа отворена вистава образів українських артистів, артистичної різьби в дереві гуцульських майстрів, і українських плахт.

Вистава під протекторатом Наукового Тов-а ім. Шевченка потреває до 27. II. Відкрита від години 10 рано до 4. вечер і від 6. до 8. вечер при електричнім освітленю.

Телеграми

в дня 28. січня.

Берлін. Berl. Anzeiger доносить, що під Мукденом веде ся завзята велика битва. По обох сторонах мають бути знатні страти.

Льондон. Війскові аташе, що приїхали до Порт-Артура, одержали дозвіл, оглянути форти і робити з них фотографічні знімки. Також ки. Кароль Аверсберг Гогенльогге оглядав Порт-Артура і Дальній.

Льондон. Daily Mail доносить, що в Варшаві прийшло вчора коло 10. год. рано до робітничих демонстрацій. Військо застріляло много робітників, а ще більше ранило. Дневники вчора не вийшли.

Льондон. Morning Post доносить з Шангаю, що Япанці почали блвокяду Владивостока.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
поряднує у внутрішніх недугах від 3—5 довол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Дичаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5

ПРОФЕСОР Русин, приймає на станцію 2 учеників з низших шкіл середніх або народних, з цілком удержанем та наукою. Зголошення: ЛЬВІВ ул. Вибрановського ч. 3, II пов. (3—6)

„Тревоги автора і видавника“

гумористична подія з натури)
О. Я. Кониського
можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна прамірника на веліновім папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

„РУСКА ХАТА“

ілюстрована часопись літератури, штуки і сумасного життя
виходить кожного 5. і 20. в місяці в обемі 2 до 3 аркушів друку. Передплата на цілий рік виносить 12 К. — Число друге появить ся 20 с. м. і буде вислане лише тим, що надшлють передплату.
Адрес адміністрації: Львів, Бляхарська ч. 8.

Читайте! читайте!

Новіе видає Творів **ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА“ Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВИТИ“** у **Львові** (Ринок ч. 10.).

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 31. січня 1904.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пальона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлення омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської каварні.

П. Т.

Маємо честь запросити П. Т. членів Товариства на **Загальні Збори** товариства взаїмного кредиту „Віра“ стоваришєня зареєстрованого з обмеженою порукою в Перемишлі, котрі відбудуть ся дня 14. н. ст. лютого 1905 о год. 4-тій пополудни а в браку комплету після §. 31. того самого дня о год. 5. пополудни в комнатах Товариства з слідующим

Порядком дневним:

- 1) Отворенє загальних зборів через председателя Ради надзираючої.
- 2) Справозданє Дирекції і біліис за рік 1904.
- 3) Справозданє комісії ревизійної і затвердженє біліису.
- 4) Розділ звітів.
- 5) Вибір двох членів Ради надзираючої і одного евентуально двох заступників членів Ради надзираючої.
- 6) Затвердженє вибору одного члена Дирекції і одного заступника члена Дирекції.
- 7) Вибір трох членів комісії ревизійної.
- 8) Зміна §. 15. статута товариства.

Перемишль дня 26. січня 1905.

За Раду надзираючу товариства:

І. Малиновский в. р.
секретар.

Л. Шешевич в. р.
председатель.

Новість!

ланцунки (вісьорки) з монографом „Сокола“ по 2-20 К. Новий вклад перенісних листків (вишивки) серия з 8 карток — 70 с (штука 10 с). Набути можна в „Сокольскім Базарі“ у Львові, ул. Руска (ріг Бляхарско).

Синьо-жовті

„Ще не вмерла Україна!“

Пісні патріотичні і народні, зложив на фортеп'ян **ДЕНИС СІЧИНЬСКИЙ**.
Часть I: Музыка, Часть II: Текст. 152 пісень.
Накладом книгарні і складу нот А. Штаудахер спілка в Станиславові.

Ціна 6 корон.
Набути можна у видавців і ві всіх книгарнях. 123(6—10)

Лев Лопатинський.

Беата і Гальшна

трагедия з другої половини XVI віку в 5 актах.
Ціна 1 К.

Ще з р. 1891. прихильно оцінена рефєрентом краевого драматичного конкурсу, др. Евг. Олеснякким, а відтак перероблена наново, ся драма відзначає ся скондензованою акцією, трогачими сценами і вірними характерами на тлі історичного кольориту. Тому і в читаню не тратить свого вражіння

Набути можна в Станиславові книгарні у Львові.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє **НАЙДЕШЕВШЕ** повсюди знакома фірма.

B. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агєнтів корабельних.

122(7—10)

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБИЖЕ І ПАШУ

против огневих шкід

в одинокім рускім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам щорічну часту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.869 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кіпцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в пунілярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

АГЕНЦІИ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агєнта; ДНІСТЕР уділяє агєнції господарям, де єще на більший округ нема агєнції. Агєнти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краєвскім; власну провізію від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“
у Львові, ринок 10, в домі „Просьвіти“.